

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია

ქართული ენციკლოპედიის ი. აბაშიძის სახელობის მთავარი სამეცნიერო რედაქცია

ვექილი

ვექილი (არაბ. و ا ل ل), რწმუნებული, მეურვე, მზრუნველი ფეოდალურ საქართველოში XVII-XVIII სს-ში ტერმინი „ვ.” ხშირად იხმარებოდა მოხელის აღსანიშნავად. სამეფო კარის მოხელეების საერთო სახელწოდება იყო „ვექილ-ვეზირები”. ვ. ენოდებოდა ირანის მოხელეს, რ-იც ქართლ-კახეთის სამეფოში საფინანსო ფუნქციებს ასრულებდა. ვ. იყო აგრეთვე ქართლ-კახეთის მეფის წარმომადგენელი ვასალურ სახანოებში (ერევნის ვ., განჯის ვ.). შემოსავალ-გასავლის მოსაქმეს „ვექილ-ხარჭი” ერქვა. ს.-ს. ორბელიანის განმარტებით, „ვაქილი” არის „თანამოსარჩლე სამსჯავროსა შინა ფასითა”, ძვ. ქართ. წყაროებში ადვოკატობის ინ-ტი, ვ-ების კორპორაცია, დამოწმებული არ არის. ვექილობის ანუ, როგორც და ვითბა ბატონიშვილი უწოდებს, „მონაცვლე კაცის” ინ-ტი საქართველოში წარმოიქმნა XIX ს-ში. რუსეთთან შეერთების შემდეგ ტერმინი „ვ.” ადვოკატის მნიშვნელობითაც იხმარება.

ლიტ.: ბერძენიშვილი ნ., საქართველოს ისტორიის საკითხები, წგ. 5, თბ., 1971; როგორც ადვოკატა ინსტიტუტის შესახებ ძველ საქართველოში, «საბქოთა სამართალი», 1958, №4; სურგულაძე ადეონი, ვექილობის ინსტიტუტის შესახებ „ვეფხისტყაოსანში”, იქვე, 1966, № 5; ჯავახიშვილი ივ., ქართული სამართლის ისტორია, წგ. 2, ნაკვ. 2, თბ., 1984 (თხმ. თორმეტ ტომად, ტ. 7).

ი. სურგულაძე